

Nr 1.

Av herr Nilsson, Petrus, m. fl., om tull å havre.

År 1927 importerades till Sverige cirka 22,000 ton havre, 1928 nära 50,000 ton och 1929, såsom av preliminära siffror framgår, ännu mera. Följden har blivit att våra havrepriser pressats ned under förkrignivån, och intet synes hindra att de pressas ned ytterligare.

Ökningen av importen synes nästan uteslutande vara att hänföra till importen från Tyskland, och tysk havre har sålts betydligt billigare i Sverige än inom produktionslandet. Förklaringen torde vara att söka i de tyska exportpremierna, som i detta fall på grund av frånvaron av allt tullskydd verkat utan alla hinder. Havren är i Tyskland tullskyddad med 6 mark per 100 kilogram, och med hjälp av de s. k. införselbevisen, som gälla ömsesidigt för havre, råg och vete, erhåller havreexportören en utförselpremie av 6 mark eller 5 kronor 34 öre per 100 kilogram vid en markkurs av 89 öre.

Skillnaden mellan svenskt och tyskt havrepris under sistlidna höst framgår av nedanstående jämförelse, sammanställd av en författare i tidskriften »Svenskt Land» (nr 1, 1930).

Havrepriser i kronor per 100 kilogram.

Noteringsdag	Sverige, vithavre	Königsberg	Berlin	Halle
29/10	11.73	14.02	14.86	16.69
5/11	11.72	13.35	14.02	16.38
12/11	11.56	13.04	13.66	15.93
19/11	11.43	12.68	14.06	16.11
26/11	11.39	14.24	14.37	16.38
3/12	11.09	14.11	13.97	16.29
10/12	10.94	12.91	13.35	15.93
17/12	10.91	13.08	13.48	15.44

Havrepriset i Sverige var alltså under denna tid från omkring 2 till nära 5 kronor per 100 kilogram lägre än i Tyskland. I början av december var, enligt svensk spannmålsnotering, priset på tysk havre cif sydsvensk hamn 11 kronor 70 öre per 100 kilogram. Under det att den stora importen tryckte ned priset inom Sverige till 10 à 11 kronor per 100 kilogram och ofta därunder, kunde således de utländska producenterna erhålla ända till

4 à 5 kronor mera och voro därmed i stånd att praktiskt taget hur länge som helst fortsätta denna för vår inhemska havreodling ruinerande konkurrens.

Det synes ställt utom tvivel, att vårt lands havreodlare sålunda fått att kämpa med en konkurrens, som med skäl kan betecknas som osund och vilken de icke varit eller äro i stånd att med framgång möta utan statsmakternas bistånd. Åtgärder mot en företeelse sådan som denna torde icke kunna anses innebära inskridande mot normal utrikeshandel eller överhuvud uppfattas såsom riktade mot utrikeshandelns frihet. Hur snävt man än må fixera dumpingbegreppet, torde dock här regelrätt dumping föreligga och motåtgärder t. o. m. ur s. k. frihandelssynpunkt vara fullt motiverade.

Inom ganska betydande delar av vårt land är havren det enda slag av spannmål, som i nämnvärd utsträckning odlas till avsalu. Särskilt inom områden, där icke brödsäd med fördel kan produceras i större skala, ingår ofta havreodlingen som ett fast infogat led i växtföljden. Då nu genom utländsk dumping avsättningen försvåras eller omöjliggöres, tillfogas stora massor jordbrukare i redan förut trånga villkor ett hårt slag; i många fall utgör havreodlingen till avsalu t. o. m. en av grundvalarna för dessa jordbrukares ekonomi.

Vi äro medvetna om att även andra orsaker än den starkt ökade importen medverkat till de tryckta förhållandena på havremarknaden och att verkan av tullskydd i och för sig icke bör överskattas, men det synes vara uppenbart att i detta fall en skyddstull av exempelvis samma höjd som tullen för brödsäd icke skulle bliva utan verkan. Förhållandena torde icke vara sådana, att försäljningspriset inom landet kan väntas stiga med tullens hela belopp, möjligen kommer den under normala förhållanden icke ens att spela någon större roll för prissättningen, men delvis just på grund härav skulle den ha en viktig funktion att fylla, nämligen att tjäna som medel att möta den dumpingpolitik från utländsk sida, som under de sista två åren verkat förryckande på prisbildningen.

Det är givet att även det låga havrepriset varit till fördel för en del, vilket vi dock icke kunna tillmäta avgörande betydelse. Dels kan det knappast undvikas, att näringspolitiska skyddsåtgärder av detta slag, vare sig det gäller jordbruk eller industri, i större eller mindre utsträckning träffa intressen i motsatt riktning, varvid fördelar och olägenheter måste vägas emot varandra, dels bör enligt vår mening stor vikt fästas vid den omständigheten, att prisläget på havremarknaden tillkommit på konstlad väg och icke såsom resultat av normal ekonomisk verksamhet. Vad beträffar de folklager, som vanligen bruka betecknas såsom konsumenter, synas dessa överhuvud icke i nämnvärd grad komma att beröras av ifrågavarande tullskydd.

Angående tullskyddets höjd ha vi ansett oss böra föreslå samma belopp som för vete, råg och korn. De skäl, som vid det nuvarande tullsystemets

införande föranledde en särställning för havre gentemot övriga sädesslag, synas nu ej längre föreligga.

Med stöd av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta den ändring av tulltaxan, att havren åsättes samma tullsats som gäller för vete, råg och korn.

Stockholm den 13 januari 1930.

Petrus Nilsson.

And. Henriksson.

Karl Andersson.

Per Gustafsson.

Ernst Svenson.

Per Andersson.

C. A. Reuterskiöld.

L. G. Bodin.

Alexander Nilsson.
